

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 161 Кримінального кодексу України для реалізації положень Закону України "Про запобігання та протидію антисемітизму в Україні"

Верховна Рада України постановляє:

1. Абзац перший частини першої статті 161 Кримінального кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25–26, ст. 131) після слів "честі та гідності" доповнити словами "прояви антисемітизму".

2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Голова Верховної Ради
України

Р. СТЕФАНЧУК

М. Київ
15 лютого 2022 року
№ 2037–ІХ

За своєю суттю новий закон вносить мінімальну правку до 161 статті Кримінального кодексу України, додаючи слова «прояви антисемітизму». Проте з правової точки зору ця вставка виглядає як мінімум нелогічною. Стаття 161 вже десятиліттями передбачає відповідальність за порушення рівноправності громадян незалежно від їхньої расової, національної належності чи релігійних переконань. Національна належність охоплює всі без винятку групи, що проживають в Україні.

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного положення (норми) законопроекту
КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131)	
Розділ V КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВИБОРЧИХ, ТРУДОВИХ ТА ІНШИХ ОСОБИСТИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА	
Стаття 161. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками	Стаття 161. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками
1. Умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності, або образа почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, а також пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, інвалідності, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками -	1. Умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності, прояви антисемітизму , або образа почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, а також пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, інвалідності, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками -

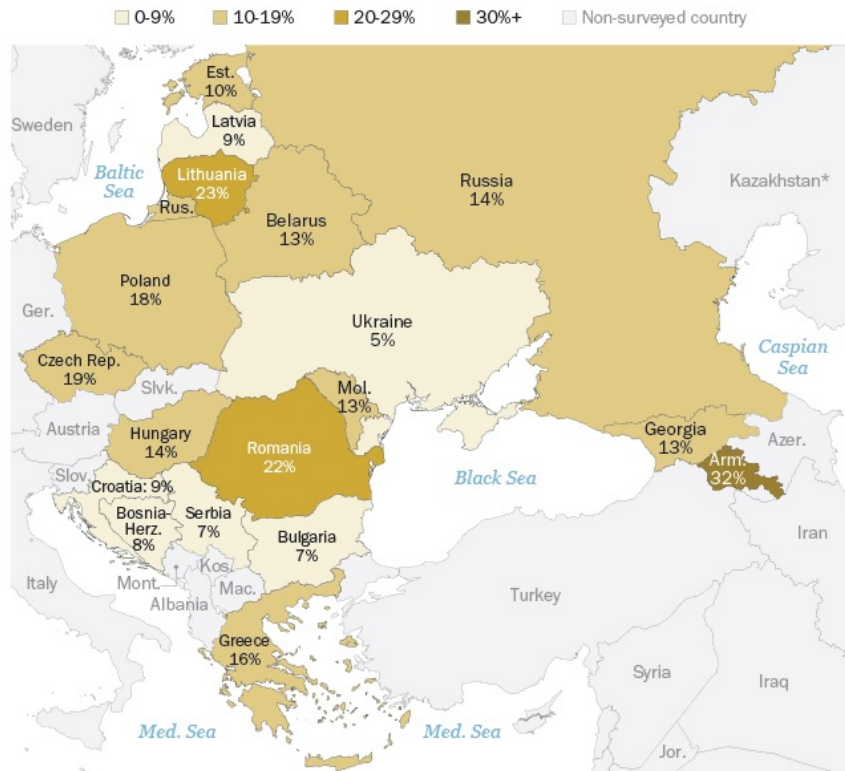
Штучне виділення однієї конкретної групи в загальній статті, яка покликана гарантувати рівність, порушує саму логіку права. Це створює враження, що захист одних національностей є пріоритетнішим за захист інших. Ініціатор закону, народний депутат Максим Бужанський (на фото зверху), апелював до потреби боротьби з ненавистю, проте статистика свідчить про зворотне.

Відповідно до міжнародних досліджень, рівень антисемітизму в Україні є одним із найнижчих у Центрально-Східній Європі, що повністю розбиває наративи російської пропаганди про «нацистську державу».

||

In some countries in Central and Eastern Europe, roughly one-in-five adults or more say they would not accept Jews as fellow citizens

% of adults who say they would not be willing to accept Jews as citizens of their country

*Kazakhstan was surveyed as part of this study, but results were not analyzed.
Source: Survey conducted June 2015-July 2016 in 18 countries. See Methodology for details.
"Religious Belief and National Belonging in Central and Eastern Europe"

PEW RESEARCH CENTER

Конституційні терміни як необов'язкова рекомендація

Найбільш тривожним аспектом цієї історії є не зміст закону, а процедура його набрання чинності. Стаття 94 Конституції України чітко зобов'язує президента підписати закон або повернути його з обґрунтованими пропозиціями до парламенту протягом 15 днів. У випадку із законом про антисемітизм цей термін було перевищено у 100 разів — документ чекав на підпис чотири роки.

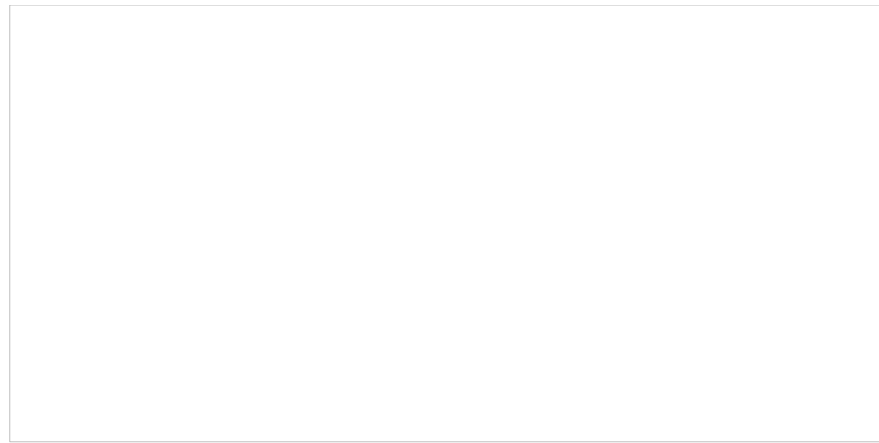
Стаття 94. Закон підписує Голова Верховної Ради України і невідкладно направляє його Президентові України.

Президент України протягом п'ятнадцяти днів після отримання закону підписує його, беручи до виконання, та офіційно оприлюднює його або повертає закон зі своїми вмотивованими і сформульованими пропозиціями до Верховної Ради України для повторного розгляду.

{Офіційне тлумачення частини другої статті 94 див. в Рішеннях Конституційного Суду № 11-пн/98 від 07.07.98, № 6-пн/2008 від 16.04.2008}

У разі якщо Президент України протягом встановленого строку не повернув закон для повторного розгляду, закон вважається схваленим Президентом України і має бути підписаний та офіційно оприлюднений.

Така практика «підвішування» законів стає для нинішнього президента звичною. Замість того, щоб скористатися правом вето, глава держави просто ігнорує документи, які йому не подобаються або не є актуальними в конкретний політичний момент.

Це грубе порушення конституційного ладу, адже після спливу 15 днів закон вважається схваленим президентом і має бути оприлюднений негайно. Фактично, в Україні виникла ситуація, коли підпис президента перетворився на інструмент політичного схвалення, а не на завершальну стадію законодавчого процесу.

Забуті закони та потреба в українофобії

У черзі на підпис президента сьогодні лежать десятки документів, які мають критичне значення для держави. Серед них — закон про правильний переклад Європейської хартії мов, який виключає російську мову з переліку тих, що потребують особливого захисту, а також закон, що дозволяє місцевому самоврядуванню прямо фінансувати потреби оборони. Ці документи «зависли» без жодних пояснень, що паралізує певні сфери державного життя.

Якщо вже законодавець пішов шляхом перерахування конкретних видів ненависті у 161 статті, виникає логічне запитання: чому там досі немає терміну «українофобія»? Ухвалений у 2023 році закон про деколонізацію вже містить чітке визначення цього поняття.

В умовах повномасштабної війни, де об'єктом агресії та ненависті є саме українська ідентичність, окреме згадування відповідальності за українофобію виглядало б значно доречнішим за виокремлення антисемітизму, який і так захищений загальною нормою.

Вихід із глухого кута — автоматичне підписання

Триваюче ігнорування президентом обов'язку підписувати закони вчасно вимагає змін до Конституції після закінчення воєнного стану. Ситуація, коли парламент не здатний змусити президента дотримуватися термінів, є деструктивною. Найбільш логічним рішенням було б запровадження процедури, за якої закон, не підписаний у 15-денний строк, автоматично підписується Головою Верховної Ради та оприлюднюється.

Сьогодні підписання закону про антисемітизм є лише маленьким кроком до виконання формальних процедур, але він нагадує про величезний обсяг роботи, яку президент свідомо саботує.

Правова держава не може триматися на «добрій волі» однієї людини — вона має триматися на непорушності термінів та процедур, закріплених в Основному Законі. Будь-яке інше трактування є прямим шляхом до авторитаризму, де закон працює лише тоді, коли він зручний.

—

«Аргумент»

Читайте також:

- **Роман Ванжула: Мій антисемітизм**
- **Зеленський підписав закон про кримінальну відповідальність за антисемітизм. Українофобство в Україні закон не карає**
- **Символічно: Ізраїль прийняв російське судно з краденим українським зерном у той день, коли Зеленський підписав закон про кримінальну відповідальність за антисемітизм**
- **Ізраїль відпустив російське судно з викраденим українським зерном, хоча Україна зверталась по арешт зерна. Це все, що треба знати про україно-ізраїльські стосунки**

[Share](#) 0

Читайте «Аргумент» в [Facebook](#) и [Twitter](#)

Если вы заметили ошибку, выделите ее мышкой и нажмите **Ctrl+Enter**.

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

РЕКЛАМА

Коментарі

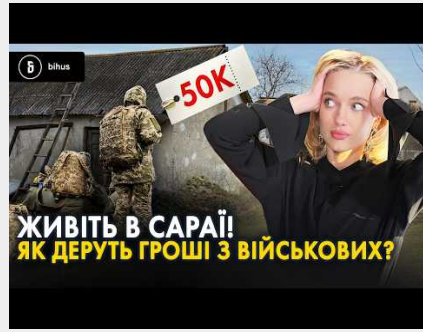
Про що не можна було жартувати в СРСР

HEAVY SHOT, VAMPIRE, NEMESIS: як «Баба Яга» б'є ок*пантів

Воюєш? Плати більше! 50к за оренду і космічні комісії: як виглядає ринок житла на фронті?

[Головна](#) [Про сайт](#) [Опитування](#)

© 2011 «АРГУМЕНТ»

Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту. **Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.** При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.

Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.

Контакт: uargumentum@gmail.com